

En gammal bok berättar

I en artikel om baptismen i 1981 års "Sool-Öen" berättas, att det första namn från Sollerön som inskrevs i Mora Baptistförsamlings matrikel var Skräddar Karin Larsdotter, f. 1813. Hon var min morfars mormor, och morfar har berättat åtskilligt om henne. Enligt den tidens sed fick han och hans syskon leva och umgås mycket med de gamla, vilket säkert i hög grad har berikat dem. Bland gamla efterlämnade papper hos ett av hennes barnbarn, Mårtn Erik, fanns följande vackra minnesbild nedtecknad.

"Framför mig ligger en gammal bok. Det är en bibel. Men icke en modern bibel i chagräng och guldsnitt, utan en gammal bok i slitet kalvskinnsband. På titelbladet, som utvisar att den är "tryckt och upplagd av Kongl. Gymnasii Boktryckare Samuel Norberg i Göteborg 1794", står med stor präntad gammalstil: "*Biblia*, Thet är All then Heliga Skrift, på Svenska. Med Stora Kyrko-Bibelen. Til Summarier, Concordantier, anmärkningar, register, Biblisk tideräkning m m jämförd och överensstämmande."

Den gamla boken har tydligen inte legat oanvänd på någon dammig hylla utan blivit läst, säkerligen enligt å första sidan tryckta "August Herman Frankes korta undervisning huru man till sin sanna uppbyggelse skal läsa then Heliga Skrift." — På främre pärmens innersida står ett namn skrivet, det är mormors. Hon var född 1813, varför det är troligt, att även hon fått boken i arv.

Vilken historia förtäljer icke denna bok! Den utgör en del av mitt

eget liv, min ungdom. När jag nu sitter här, med blicken fäst på bibeln, ser jag framför mig dessa människor, som redan hade framlevat den huvudsakliga delen av sitt liv, när mina barndomsminnen börjar. — Särskilt tydligt framträder mormor. Hon var en sann kristen, som läste, trodde och levde efter vad som stod i denna bok.

Redan i hennes ungdom började den religiösa sektbildningen, och det var helt naturligt, att hon skulle dragas med i denna. Det var Ambrosius från Älvdalen och Näs Per från Orsa, som först började predika de trossatser, som av statskyrkoprästerna kallades "irrläror". — Jag minns själv Näs Per från den tid, då jag var fyra år gammal. Han var redan då en gammal man i mina ögon. Han besökte ofta mormor, och under bön och sång utlade han de bibliska texterna för henne. Av honom fick jag förresten mitt första honorar, det enda jag fått som sångare.

Jag ser så väl denna vackra sommarsöndag, när Näs Per satt på förstugubron hos mormor och tog mig på sina knän, under det han talade så vackert om himmelen och om Jesus, att jag i honom tyckte mig se denna gudomlighet personifierad. Mormor kom till och omtalade, att jag kunde sjunga sånger, fast jag var så liten. Jag var emellertid blyg och vågade inte trots Näs Pers vänliga uppmaning. Först när han tog upp en vit slant och höll framför mig, — sådana var sällsynta på den tiden, — gav min konstnärliga blygsamhet vika, och min barnaröst uppstämde: "Tryggare kan ingen vara / än Guds lilla barnaskara." Tolvskillingen fick jag, och den kan jag tacka mormor för, ty det var hon som lärt mig sången.

Tiden gick. — Jag växte, och mormor åldrades, men hon förblev alltid samma goda mormor. — I byns skolhus var det ofta bönemöten på den tiden. Det var baptister, metodister, helgeanister och vad det nu allt predikades för kristendomsarter, men över allt var mormor med. Alla talade så sant och så vackert, ty alla talade ju om samma sak: synd och frälsning, Jesus och himmelen, — och detta var alltid det vackraste mormor visste.

Sina lediga stunder tillbringade mormor vid denna gamla bok, som nu ligger framför mig. För henne var boken en brunn, ur vilken hon öste hugsvalelse och tröst. Den var för henne "Betlehemsstjärnan," som vägledde henne genom livet, och säkert fann hon väl också, likt de tre vise männen, krubban med barnet.

Hennes liv blev långt, till 1901. Hon dog så som hon levat. En morgon fann man henne nämligen död framför sin säng, i knäböjande ställning och med knäppta händer.

För mig är denna gamla bok endast en relik, men en dyrbar sådan. Den skänker nog också mig tröst och hugsvalelse, fastän på ett annat sätt. Jag ser mera ”realistiskt” på saken. Men en bok, som bättre än denna gamla bibel kan för mig förtälja mormors levnadshistoria finns icke. Det är nog för mig.”

Så skrev morfars bror, Mårtn Erik. — Återgivet av

Bälter Kisti Tomth